

Hosszú nevelői és lélektani tapasztalás igazolja, hogy az ifjúság csak úgy válik a nemzet sajátos értékrendszerének és szellemi kincseinek vérrokon tagjává, ha fogékony érdeklődéssel és sok beleélő kegyelettel fordul az irodalomban lefektetett és titokzatosan továbbélő nemzeti eszmevilág örök letéteményese: a jó könyv felé. Az irodalmi műveltség az egyetemes humanizmusnak, a nemzeti szellemű öntudatnak és az egyéni lélekkultúrának alapvető feltétele. A diák olvasmányainak kiválasztását tehát elsősorban ezek a szempontok kell, hogy meghatározzák.

Vísy József.

Vértés O. József: Az ingerlékeny gyermek. Szülők könyvtára 21. sz. Studium, Budapest, 1940. 1—51. o.

A kis füzet hasznos és nem a szokásos nevelési tanácsadó; nem általában ad útmutatásokat, hanem a nevelés elé álló, sajátos feiadatokat tárgyal, azzal, hogy vázolja az eljárást a gyermeki léleknek egy esetleges vonásával szemben. Ez a vonás az ingerlékenység, aminek bizonyos foka bizonyos életszakaszokban szinte általánosnak is mondható és így e lelki vonás ismertetése és ezzel szemben való nevelői eljárás tanácsai minden szülőnek szólnak.

Az ingerlékenység formáit a csecsemőkori nyugtalanságra való hajlamban, a kisgyermekkorbeli érzékenységben, az iskoláskorbeli ingerültségben, a serdülőkori idegességben jelöli meg. E formákat élénken, példákkal szemléltetve írja le és ismerteti a megfelelő helyes nevelői eljárást. Ebben a kitűnő érzékű nevelőt széleskörű tudományos ismeretei támogatják, aki annélkül, hogy folyton idézné az illető szaktekintélyeket, a tudomány alapjára építi tanácsait. Tudományos alapon gyakorlati tanácsok — e jó elvnek kitűnő példája ez a könyv. Azt az előkelő színvonalat képviseli, hol a nevelési tanácsok nem egyes esetekre alkalmazott fogások, hanem segítenek olyan általános nevelői magatartás kialakítására, mely a gyermeki lélek ismeretéből fakad. Így az általános nevelői érzületet fejleszti, ami jobban megmutatja a nevelőnek, hogy mit kell tennie, mint száz konkrét esetben adott tanács.

Minden szülőnek és tanítónak ajánljuk e könyvet és különösen azoknak, akiknek nehezen nevelhető gyermekkel van dolguk, ezekkel ugyanis nagyobb hibákat lehet elkövetni a nevelésben, mint a problémát kevésbé adó gyermekkel. Vértés O. József munkájában azt a nevelői szemléletet és érzületet pendíti meg, amire a magatartási nehézségekkel küzdő gyermeknek égetően szüksége van.

B. E.

Bárczi Géza: Magyar Szófejtő Szótár. Budapest, 1941. Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. 8° XXIII. + 348. o.

Mintegy harminc esztendővel ezelőtt kezdte meg Gombocz és Melich a Magyar Etymologiai Szótár szerkesztését. Ez a mű már keletkezési alakjában, monumentalitásában magában hordta a befejezhetetlenség jegyeit: 30 év munkájával a szerkesztők csak az F-betűig jutottak. Ugyanakkor mind a nyelvtudósok és tanárok, mind a nyelvszeretők és írók nagy szükségét érezték olyan kisebb szótárnak, mely röviden és közérthetően, kevés tudós mázzal adja szavainak eredetét és jelentéstörténetét. Hiszen ilyen szótár nélkül gyakran nem lehet sem magyarázni, sem olvasni, tanítani, szövegeket értékelni, ilyen szótárt kívánt a nyelv iránt érdeklődő közönség is. Ennek a tudós és tudománypromótor feladatnak teljesítésére vállalkozott Bárczi Géza.

Bárczi Géza tanárkollégánk. Vezető tanárom volt a pesti gyakorló gimnázium-